Kolmapäev, 15. jaanuar 2014

P7_TA(2014)0022

ELi ja ASEANi suhete tulevik

Euroopa Parlamendi 15. jaanuari 2014. aasta resolutsioon ELi ja ASEANi suhete tuleviku kohta (2013/2148(INI))

(2016/C 482/11)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse peamist õigusraamistikku, mis reguleerib suhteid ASEANiga, nimelt ASEANi ja EMÜ koostöölepingut, mis allkirjastati märtsis 1980 ([1]),

— võttes arvesse käimasolevaid läbirääkimisi ja/või seitsme partnerlus- ja koostöölepingu sõlmimist Euroopa Liidu ja ASEANi liikmesriikide, nimelt Brunei, Indoneesia, Malaisia, Filipiinide, Singapuri, Tai ja Vietnamiga,

— võttes arvesse läbirääkimisi vabakaubanduslepingute sõlmimiseks Malaisia, Tai ja Vietnamiga ning vabakaubanduslepingu sõlmimist ELi ja Singapuri vahel,

— võttes arvesse 2003. aasta juulis avaldatud ELi strateegiat „Uus partnerlus Kagu-Aasiaga“ (COM(2003)0399), milles kesksete prioriteetidena soovitakse edendada piirkondlikku kaubandust ja investeerimissuhteid ASEANiga ning pidada dialoogi konkreetsetes poliitikavaldkondades,

— võttes arvesse Aasia-Euroopa 7. parlamentaarset partnerlust (ASEP) ja ASEANi 22. tippkohtumist,

— võttes arvesse 2007. aasta märtsi Nürnbergi deklaratsiooni ELi ja ASEANi tõhustatud partnerluse kohta ja selle 2007. aasta novembris kinnitatud tegevuskava,

— võttes arvesse 27. aprillil 2012 Bruneis vastu võetud Bandar Seri Begawani tegevuskava ELi ja ASEANi tõhustatud partnerluse tugevdamiseks (2013–2017),

— võttes arvesse 12. juulil 2012 Pnom Penhis toimunud Euroopa Liidu ühinemist Kagu-Aasia sõprus- ja koostööleping-uga ([2]),

— võttes arvesse 2012. aasta novembris Laoses Vientianes toimunud Aasia-Euroopa kohtumise (ASEM) 9. tippkohtumist,

— võttes arvesse 1997. aasta veebruaris asutatud Aasia-Euroopa Fondi (ASEF), mille eesmärk on luua foorum valitsusvälise dialoogi jaoks,

— võttes arvesse ELi ja ASEANi vahelist piirkondliku integratsiooni tugiprogrammi (APRIS), ASEANi piirkondliku integratsiooni tugiprogrammi (ARISE) ning ELi ja ASEANi piirkondlikku dialoogivahendit (READI) poliitika ja eeskirjade ühtlustamise toetamiseks kaubandusega mitteseotud valdkondades,

— võttes arvesse 12. juuli 2012. aasta ELi ja USA ühisavaldust Aasia – Vaikse ookeani piirkonna kohta,

— võttes arvesse Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN) loomist 8. augustil 1967,

— võttes arvesse 2007. aastal kokku lepitud ASEANi riikide majandusühendust käsitlevat kava ja 2008. aastal vastu võetud ASEANi hartat,

— võttes arvesse 18. novembril 2012 koostatud esimest ASEANi inimõiguste deklaratsiooni, ASEANi valitsustevahelise inimõiguste komisjoni (AICHRi) asutamist ning esimest dialoogi AICHRi ja hiljuti ametisse määratud Euroopa Liidu (EL) inimõiguste eriesindaja Stavros Lambrinidise vahel 8. mail 2013,

([1]) EÜT C 85, 8.4.1980, lk 83.
([2]) ELT L 154, 15.6.2012, lk 1.

Kolmapäev, 15. jaanuar 2014

— võttes arvesse 2009. aastal toimunud ASEANi 14. tippkohtumist ja tegevuskava ühtse turuga ASEANi (majandusliku) ühenduse, ASEANi poliitika- ja julgeolekuühenduse ning ASEANi sotsiaalkultuurilise ühenduse loomiseks,

— võttes arvesse 24.–25. aprillil 2013 Bruneis toimunud ASEANi 22. tippkohtumist,

— võttes arvesse Ida-Aasia 7. tippkohtumist (EAS), mis toimus 20. novembril 2012 Phnom Penhis 17 ASEANi riigi, Hiina, Jaapani ja Lõuna-Korea (ASEAN + 3), India, Austraalia ja Uus-Meremaa (ASEAN+6) juhtide ja Ameerika Ühendriikide osavõtul,

— võttes arvesse ASEANi kokkulepet katastroofijuhtimise ja hädaolukorras reageerimise kohta (AADMER),

— võttes arvesse ASEANi sotsiaalse heaolu ja arengu ministrite ühisavaldust, mis tehti 6. septembril 2013 Pnom Penhis toimunud kaheksandal kohtumisel ettevalmistusena 2013. aasta oktoobriks kavandatud ASEANi tippkohtumiseks, ja selles sisalduvat sätet, mille kohaselt on juurdepääs sotsiaalkaitsele põhiline inimõigus,

— võttes arvesse oma hiljutisi resolutsioone ASEANi liikmesriikide kohta, eriti oma 11. septembri 2013. aasta resolutsiooni ELi-Malaisia partnerlus- ja koostöölepingu läbirääkimiste kohta ([1]), 13. juuni 2013. aasta resolutsiooni rohingya moslemite olukorra kohta ([2]), 11. juuni 2013. aasta resolutsiooni organiseeritud kuritegevuse, korruptsiooni ja rahapesu kohta ([3]), 18. aprilli 2013. aasta resolutsiooni Vietnami ja eelkõige sealse sõnavabaduse olukorra kohta ([4]) ning 7. veebruari 2013. aasta resolutsiooni Sombath Somphone juhtumi kohta Laoses ([5]),

— võttes arvesse oma hiljutisi resolutsioone ASEANi liikmesriikide kohta, eriti oma 17. veebruari 2011. aasta resolutsiooni piirikonfliktide kohta Tai ja Kambodža vahel ([6]), 7. juuli 2011. aasta resolutsiooni Indoneesia (sealhulgas rünnakud vähemuste vastu) kohta ([7]), 25. novembri 2010. aasta resolutsiooni Birma kohta – valimiste läbiviimine ja opositsiooniliidri Aung San Suu Kyi vabastamine ([8]), 20. mai 2010. aasta resolutsiooni olukorra kohta Birmas/Myanmaris ([9]), 20. mai 2010. aasta resolutsiooni Tai kohta ([10]), 26. novembri 2009. aasta resolutsiooni olukorra kohta Laoses ja Vietnamis ([11]) ning 5. veebruari 2009. aasta resolutsiooni Birma pagulaste olukorra kohta Tais ([12]),

— võttes arvesse ÜRO inimõiguste nõukogus 16. juunil 2011 heaks kiidetud dokumenti „Ettevõtluse ja inimõiguste juhtpõhimõtted: ÜRO raamistiku „Kaitsta, austada ja heastada“ elluviimine“,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 48,

— võttes arvesse väliskomisjoni raportit ja arengukomisjoni arvamust (A7-0441/2013),

A. arvestades, et ASEAN on praegu nii majandusarengu kui ka geopoliitilise dünaamika poolest üks tähtsamaid kujunemisjärgus piirkondlikke organisatsioone maailmas;

B. arvestades, et 2007. aasta novembris allkirjastatud ASEANi hartaga loodi ASEAN kui juriidiline isik ja kehtestati selle juriidiline ja institutsiooniline raamistik, sealhulgas alaliste esindajate komitee (CPR) ASEANi töö toetamiseks ja koordineerimiseks;

([1]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0367.
([2]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0286.
([3]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0245.
([4]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0189.
([5]) Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2013)0058.
([6]) ELT C 188 E, 28.6.2012, lk 57.
([7]) ELT C 33 E, 5.2.2013, lk 201.
([8]) ELT C 99 E, 3.4.2012, lk 120.
([9]) ELT C 161 E, 31.5.2011, lk 154.
([10]) ELT C 161 E, 31.5.2011, lk 152.
([11]) ELT C 285 E, 21.10.2010, lk 76.
([12]) ELT C 67 E, 18.3.2010, lk 144.

C. arvestades, et ASEANi majandusühenduse eesmärk on luua 2015. aastaks 600 miljoni inimese jaoks siseturg, mis muudaks ASEANi tema konkurentsivõimeliste ettevõtjate ja kiiresti kasvava sisenõudlusega võrreldavaks teiste suurte maailmaturgudega, nagu EL, USA, Hiina, Jaapan ja India, ning sellest tulenevalt tugevaks majanduspartneriks piirkondlikul ja rahvusvahelisel turul; arvestades, et mõnel ASEANi liikmesriigil tuleb kõnealuses protsessis ette raskusi sellistes valdkondades nagu konkurentsivõime, sotsiaalne stabiilsus ning integratsiooniprotsessi sotsiaalsete komponentide tugevdamine ja arendamine;

D. arvestades, et ASEANi liikmesriikide püüded teha pärast 1997. aasta Aasia finantskriisi majanduslikke ümberkorraldusi on aidanud neil praeguse ülemaailmse majanduskriisi ajal üldiselt hästi vastu pidada;

E. arvestades, et 1993. aastal asutati ASEANi piirkondlik foorum (ARF), et soodustada dialoogi ja arutelu poliitilistes ja julgeolekuküsimustes ning aidata kaasa usalduse suurendamisele ja ennetavale diplomaatiale Aasia – Vaikse ookeani piirkonnas;

F. arvestades, et viimase ASEANi tippkohtumise käigus nõuti Korea poolsaare tuumarelvavabaks muutmist ning julgustati tuumarelva omavaid riike ühinema Kagu-Aasia tuumarelvavaba tsooni lepingu protokolliga; arvestades, et tippkohtumisel arutati samuti Ida-Timori võimalikku tulevast osalemist ASEANis;

G. arvestades, et Hiina on tihendanud oma majanduslikke sidemeid Kagu-Aasia riikidega; arvestades, et mõned ASEANi liikmesriigid on suurendanud meresõiduohutuse alast koostööd USAga; arvestades, et Venemaa peab Aasiat oma rahvusvahelise strateegia oluliseks osaks; arvestades, et ASEANi riigid täidavad jätkuvalt tähtsat osa rahu ja stabiilsuse säilitamisel piirkonnas; arvestades, et ELil ja ASEANil on ühine mure Lõuna-Hiina mere lahendamata territoriaalsete vaidluste pärast ning nad on oluliselt huvitatud rahu ja stabiilsuse jätkumisest ning rahvusvahelise õiguse, eriti ÜRO põhikirja ja ÜRO 1982. aasta mereõiguse konventsiooni järgimisest; toetab 2012. aasta juuli kuuepunktilisi põhimõtteid Lõuna-Hiina mere kohta ning osalisriikide käitumist Lõuna-Hiina merel käsitleva 2011. aasta deklaratsiooni rakendamise suuniseid, milles toetatakse rahumeelse kokkuleppe saavutamist;

H. arvestades, et ASEANi inimõiguste deklaratsioonis jäetakse igale riigile endiselt vabadus inimõiguste kaitseks ise õigusakte vastu võtta, piirkonnale kui tervikule on aga loodud inimõiguste kaitse üldraamistik;

I. arvestades, et 8. novembril 2013 rüüstas Filipiine taifuun Haiyan, mis hävitas terveid linnu ja mille tulemusel sai surma ikka veel teadmata arv – ilmselt tuhandeid – inimesi ja tekkis miljoneid kodutuid; arvestades, et nimetatud torm, mis on maailma ajaloos rannikuala tabanud registreeritud tormidest võimsaim, võib näidata, kuivõrd tõsist ohtu kujutavad endast järjest sagedamini esinevad äärmuslikud ilmastikutingimused;

J. arvestades, et kõnealuses piirkonnas suurte metsatulekahjude ajal levinud suitsust tekkinud kõrged saastetasemed on tekitamas väga tõsiseid tagajärgi keskkonnale ja neist võib kujuneda välja ebatraditsiooniline oht julgeolekule;

K. arvestades, et ELi ja ASEANi ühine poliitiline eesmärk on edendada heaolu, koostööd ja rahu kumbki oma piirkonnas ja ülemaailmselt;

L. arvestades, et 2012. aasta ELi ja ASEANi vahelise Bandar Seri Begawani tegevuskava eesmärk on pühendada rohkem strateegilist tähelepanu koostööle ASEANi kolme samba vallas, samuti kultuuri- ja arengukoostööle, ning et selle raames toimuvad korrapärased kohtumised ministrite ja vanemametnike tasemel;

M. arvestades, et ELi ning Malaisia, Tai ja Vietnami vahel käimasolevate vabakaubanduslepingute läbirääkimiste ning ELi ja Singapuri vabakaubanduslepingu sõlmimise ja piirkondadevahelise vabakaubanduslepingu pikaajalise eesmärgi valguses on terviklikuma poliitilise raamistiku väljatöötamine ASEANi partneritega veelgi vajalikum;

Kolmapäev, 15. jaanuar 2014

1. on seisukohal, et ASEANil, kes on kaalukas osaleja piirkondlikus ja maailma majandustegevuses, võib olla tähtis osa rahumeelse ja mitmepoolse maailmakorra edendamises; soovib, et ASEANi institutsioonilist, majanduslikku ja poliitilist võimekust arendataks edasi;

2. soovitab tungivalt ASEANil jätkata edasiliikumist poliitilise ja majandusliku integratsiooni teel, eelkõige ASEANi edasipüüdliku kavaga, mille majandusühendus peaks täima 2015. aastaks, sealhulgas oma sisemise tööturu liberaliseerimisega, mis tooks suurt kasu kõikidele osalevatele riikidele;

3. õnnitleb ASEANi juhte piirkondliku integratsiooni alal saavutatud märkimisväärsete edusammude puhul, mida näitab kõige paremini eesseisev ASEANi majandusühenduse asutamine; arvab, et kõnealuste positiivsete sündmustega peaks kaasnema parlamentaarse mõõtme tugevdamine, ja kutsub ASEANi juhte üles kaaluma ASEANi parlamentidevahelise assamblee (AIPA) rolli ametlikku tunnustamist põhikirjas ASEANi lahutamatu osana;

4. rõhutab ASEANi piirkonna suurt majanduspotentsiaali ning kutsub ASEANi riike ja ASEANi riikides tegutsevaid omamaiseid ja välisriikide ettevõtjaid üles tegutsema kooskõlas ettevõtja sotsiaalse vastutuse põhimõtetega, järgima aktiivselt ILO põhilisi töönorme ning ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtteid, edendama asjakohast tööhõive kaitset ja juurdepääsu inimväärsetele töötingimustele ning looma keskkonna, mis mõjub soodsamalt ametiühingute ja nende tegevuse arendusele; nõuab sellega seoses tungivalt, et komisjon aitaks välja töötada meetmeid rahvusvahelise ja kohaliku õiguskaitsealase suutlikkuse parandamiseks;

5. on seisukohal, et ASEANi riigid peaksid liikuma kaasava majandusliku ja sotsiaalse arengu uude faasi, pöörates erilist tähelepanu oma rahvaste inimõigustele, sotsiaalsetele, tööalastele ja majanduslikele õigustele, et tagada õiglasem ja võrdsem ühiskond; on arvamusel, et selle saavutamiseks peaksid nad kasutama oma suurenenud majanduslikku jõukust, et tugevdada sotsiaalkindlustuse ja sotisaalkaitse võrgustikke; nõuab ühtlasi, et EL suurendaks koostööd inimõiguste valdkonnas, et aidata muuta ASEANi valitsustevahelist inimõiguste komisjoni (AICHR) tulemuslikuks inimõiguste kaitsjaks ja edendajaks;

6. rõhutab, et EL ja ASEAN jagavad samu väärtusi ning neil on ühised poliitilised ja majanduslikud huvid, mida tuleks jätkuvalt eelisjärjekorras arendada ja viia strateegilise partnerluse tasandile; tunneb heameelt, et selle suhte tähtsuse tunnustamiseks kaalub Euroopa välisteenistus aktiivselt ASEANi juurde ELi delegatsiooni juhi määramist; ootab, et selle tulemusena toimuks tõhusam kooskõlastamine ASEANi liikmesriikidesse määratud ELi delegatsiooni juhtide ja ELi liikmesriikide saatkondade vahel ning laieneks ELi poliitiline usaldusväärsus ja nähtavus; kutsub komisjoni asepresidenti ja liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ning komisjoni esitama uuendatud ja terviklikuma Kagu-Aasia strateegia;

7. on seisukohal, et EL ja selle liikmesriigid peaksid tegema tööd ASEANi piirkonna jaoks ühtse ja järjekindla lähenemistee loomiseks, toetades ja täiendades üksteist ning võimaldades ELil seeläbi arendada kõnealuses piirkonnas tugevamat majanduslikku ja poliitilist kohalolu; on arvamusel, et ASEANi piirkondlikel ja riiklikel foorumitel on tähtis suurendada ELi ja liikmesriikide esindajate kohalolu kõikidel tasanditel;

8. soovitab liidul püüda suurendada nendes riikides üldsuse teadlikkust sellest, et liidu roll välispoliitikas on etendada seadusandlikku võimu, kes püüab edendada piirkondlikku integratsiooni poliitilise dialoogi, kaubandusalaste sooduslepingute ja partnerluslepingute kaudu;

9. väljendab suurt heameelt selle üle, et ELi ja seitsme ASEANi liikmesriigi vahel peetakse läbirääkimisi seitsme partnerlus- ja koostöölepingu üle, millest saavad vastastikuste suhete süvendamise nurgakivid, ning rõhutab, et ülejäänud ASEANi liikmetega on vaja läbirääkimisi kiirendada; nõuab olemasolevate partnerlus- ja koostöölepingute kiiret ratifitseerimist; arvab siiski, et partnerlus- ja koostöölepingud üksikute riikidega ei tohiks saada ELi ja ASEANi üldiste suhete komistuskiviks;

10. toetab suhte parlamentaarse mõõtme tugevdamist; on seisukohal, et ametliku Euroopa-ASEANi parlamentidevahelise assamblee loomine süvendaks ELi ja ASEANi liikmesriikide vahelisi suhteid, kui aeg on selleks küps, ning sellest võiks saada ka foorum mitmepoolseks mõttevahetuseks, mille käigus käsitletakse ülemaailmseid küsimusi terviklikumalt; soovitab samuti luua sidemeid Euroopa Parlamendi inimõiguste allkomisjoni ja ASEANi valitsustevahelise inimõiguste komisjoni (AICHR) vahel; usub, et parlamentaarse demokraatia edendamise amet võiks pakkuda ASEANi parlamentidevahelisele assambleele (AIPA) abi suutlikkuse suurendamise alal, tugevdades riikide parlamentide rolli ja AIPA rolli ASEANis;

11. rõhutab kasu, mida toovad sagedasemad ühised kõrgetasemelised kohtumised ning parem vastastikune koostöö ja mõistmine mitmepoolsetel foorumitel, näiteks ÜROs ja selle allasutustes, IMFis ja WTOs;

12. rõhutab, et Aasia-Euroopa kohtumist (ASEM) ja Aasia-Euroopa parlamentaarset partnerlust (ASEP) tuleks praeguste ELi ja ASEANi vaheliste suhtluskanalitena riiklikul ja parlamentaarsel tasandil väärtustada ja laiendada;

13. toetab ASEANi oma ruumi väljaarendamises keset Hiina, Jaapani ja Ameerika Ühendriikide vastandlikke majandus- ja julgeolekuhuvisid; soovib, et EL oleks ASEANile aktiivne poliitiline partner tema püüdlustes leida olulistele julgeolekualastele ja geostrateegilistele probleemidele mittesõjalisi lahendusi, jagades ELi kogemusi konfliktide ennetamisel ja lahendamisel ning piirialaste ja territoriaalsete vaidluste lahendamisel, et suurendada rahu ja piirkondlikku stabiilsust;

14. on mures Lõuna-Hiina mere sündmuste hiljutise käigu pärast ja peab tänuväärseks osalisriikide käitumist Lõuna-Hiina merel käsitleva deklaratsiooni rakendamise töörühma tööd, mille eesmärk on leida selles piirkonnas tekkinud merepiirialasele vaidlusele rahumeelne ja vastastikku kasulik lahendus;

15. nõuab tungivalt, et liit aitaks leevendada geopoliitilisi pingeid piirkonnas tiheda suhte abil ASEANiga, mis eeldab konfliktide lahendamise mehhanismide tugevdamist;

16. võtab teadmiseks ASEANi riikide jõupingutused piraatlusevastases võitluses ja kiidab heaks seni esitatud positiivsed aruanded; rõhutab selle piirkonna meretransporditeede olulist ja keerulist olemust maailmamajanduse seisukohast ning nende haavatavust ja on seisukohal, et seda tuleks ELi jõupingutustes antud piirkonnas pidevalt arvesse võtta;

17. kutsub komisjoni ja Euroopa välisteenistust üles jätkama ASEANi sekretariaadi ja ASEANi organite suutlikkuse tõstmiseks tehtavate jõupingutuste toetamist ELi kogemuste põhjal; soovitab jätkata sellise abi andmist ASEANi piirkondliku integratsiooni toetuseks loodud ELi programmi (ARISE) kaudu;

18. soovitab toetada piirkondadeüleseid kultuuriesitajate külastusi ning kutsub liikmesriike üles julgustama ASEANi piirkonna laiemat tutvustamist riiklikus meedias ja hariduses ning suurendama oma kohalolu selles piirkonnas kultuuriasutuste või muude vahendite kaudu, mis laiendaksid ja süvendaksid kultuurisidemeid ASEANi riikidega ning parandaksid ja edendaksid kultuuride vastastikust tundmist ja dialoogi;

19. arvab, et tasuks kaaluda iga-aastaselt vahetuva teemaga kultuuriaasta korraldamist, mille raames võiks tutvustada mõnda ELi liikmesriiki ASEANi liikmesriikides ja mõnda ASEANi riiki Euroopas;

20. tunneb heameelt asjaolu üle, et EL on praegu suurim partner teaduskoostöös enamiku ASEANi liikmesriikidega, ning soovitab, et komisjoni teadusuuringute ja innovatsiooni programmi Horisont 2020 tuleks selle piirkonna teadusasutustele aktiivsemalt reklaamida;

21. rõhutab noorte liikuvuse edendamiseks loodud vahetusprogrammide, näiteks Erasmuse tähtsat osa kultuuridevahelises üliõpilaste ja teadusalases koostöös ELi ja ASEANi kõrgharidusasutuste vahel; teeb ettepaneku luua Euroopa ülikoolidesse ASEANi uurimiskeskused ja ASEANi ülikoolidesse ELi uurimiskeskused ning avardada ühiskraadide andmise võimalusi; arvab, et EL peaks laiendama ülikoolide ingliskeelseid õppekavu, et paremini hõlbustada Aasia üliõpilaste juurdepääsu Euroopa ülikoolidele, samal ajal kui ELi teadlastel tuleks aidata Aasia teadusprogrammidega liituda, seda muu hulgas koostöös ASEANi ülikoolide võrgustikuga (AUN);

22. soovitab eelkõige uue partnerlusinstrumendi kasutamisega seoses astuda samme korrapärase vahetuse ja vastastikuse õppimise protsesside tugevdamiseks näiteks mitmekultuuriliste ühiskondade ja 21. sajandi demokraatliku riigi struktuuride valdkonnas; rõhutab vajadust võtta arvesse vähemuste õigusi ning edendada soolist võrdõiguslikkust ja naiste mõjuvõimu suurendamist ning parandada tüdrukute ja naiste elu, sotsiaal- ja tööstandardeid, kaotades seejuures sunniviisilise töö ja lapstööjõu, edendada asjakohast töökaitset ja juurdepääsu inimväärsetele töötingimustele ning arendada jätkusuutlikke ja üldiseid riikliku hoolekande süsteeme, õigus- ja julgeolekusüsteeme, majanduslikku koostööd ja muid asjakohaseid meetmeid;

Kolmapäev, 15. jaanuar 2014

23. rõhutab, et oluline on arendada inimestevahelisi kontakte, ja kiidab Aasia-Euroopa Fondi (ASEF) tööd, mille peamine ülesanne on arendada sidemeid kummagi piirkonna kodanikuühiskondade vahel; nõuab, et EL ei oleks ainult liige, vaid võtaks endale aktiivsema ja nähtavama institutsioonilise rolli;

24. nõuab sõpruslinnade algatuse käivitamist, et ühendada omavahel Euroopa ja Aasia piirkondi, kelle vahel on tänaseni olnud vähe kontakte;

25. soovitab ELil suurendada oma piirkondadevahelist koostööd ASEANiga katastroofi ja kriisi ennetamisel ja juhtimisel, sellistes problemaatilistes küsimustes nagu säästev areng toiduga kindlustatuse valdkondades, ressursside juhtimisel (sealhulgas vee- ja mereressursside kasutamisel, kaasa arvatud Mekongi allpiirkonnas), põllumajandusinvesteeringute, väikepõllumajandustootjate toetamise, linnastumise, ühenduvuse ja transpordi ning ka kliimamuutuste, taastuvenergia, energiatõhususe ja säästvale energiavarustusele ülemineku, turismi, teadusuuringute ja innovatsiooni küsimuses;

26. märgib, et ASEANi riikides on jätkuvalt probleemiks vaesus ja et see mõjutab peamiselt naisi, madala kvalifikatsiooniga inimesi, maapiirkondi ning etnilisi ja usulisi vähemusi; peab seetõttu vajalikuks jõukuse ühtlasemat jaotust ja sotsiaalse õigluse edendamist kõigil tasanditel ning leiab, et jätkuvalt on vaja uut ELi strateegiat, mis edendaks nendes riikides arengut ja võitleks ebavõrdsuse vastu, pakkudes muu hulgas juurdepääsu rahastamisele mikrokrediidi kaudu; on seisukohal, et selline strateegia peaks põhinema eelkõige sellistel põhimõtetel nagu poliitikavaldkondade arengusidusus, abi tulemuslikkus pikas perspektiivis, põhiliste sotsiaalsete vajaduste esmatähtsus ning riiklike osapoolte, sealhulgas riikide parlamentide, kohalike omavalitsuste, valitsusväliste arenguorganisatsioonide ja kodanikuühiskonna osalemine;

27. rõhutab asjaolu, et EL peaks toetama ASEANi valitsustevahelise inimõiguste komisjoni suutlikkuse tõstmist ning pakkuma ka tehnilist abi ASEANi naiste ja laste küsimuste komisjonile;

28. soovib suuremat koostööd ja vastastikust lähenemist selliste inimõigusküsimuste osas nagu sõna- ja meediavabadus, kogunemis- ja ühinemisvabadus, seda ka ametiühingute jaoks, ning on seisukohal, et nii ELil kui ka ASEANil on oma valdkonnad, kus on veel arenguruumi, pidades silmas näiteks rändajate ja vähemuste kohtlemist;

29. loodab, et ASEANi valitsustevahelise inimõiguste komisjoni pädevuse läbivaatamine annab võimaluse selle rolli tugevdamiseks; kutsub ASEANi üles töötama välja normid ja eeskirjad, mis hõlbustaksid inimõiguste deklaratsiooni rakendamist; rõhutab, et vastuolu korral kõnealuse deklaratsiooni sätetega kehtivad rahvusvahelisest õigusest tulenevad ASEANi liikmesriikide kohustused; arvab samuti, et tulevikus tuleks inimõiguste rikkumiste juhtudeks töötada välja piirkondlikud vaidluste lahendamise ja sanktsioonimehhanismid, võttes eeskuju teistes piirkondades juba olemasolevatest mehhanismidest, nagu näiteks Euroopa Inimõiguste Kohus; toetab tugevamat koostööd vastastikustes inimõigustega seotud mureküsimustes;

30. nõuab tungivalt, et EL suurendaks oma abi ja koostööd korruptsiooni vastu võitlemisel ning toetaks selleks muu hulgas ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni ratifitseerimist ja rakendamist;

31. nõuab tungivalt, et komisjon jätkaks ASEANi riikide abistamist, et vähendada edasi riikide vahel esinevat ebavõrdsust ning toetada neid poliitilise, majandusliku ja institutsioonilise integratsiooni edendamisel piirkondlikul tasandil, pöörates erilist tähelepanu vähim arenenud riikidele (Kambodža, Laos ja Myanmar);

32. nõuab tungivalt, et maa hõivamise peatamiseks hakataks rakendama ELi 2004. aasta maapoliitika suuniseid; rõhutab eriti, et rahastajad peaksid toetama maapoliitikat, mille eesmärk on väiketalunike ja perepõhise põllumajanduse kaitse ja tugevdamine;

33. väljendab tunnustust ASEANi liikmesriikide otsusele kuulutada ASEAN tuumarelvavabaks tsooniks ja arvab, et teised peaksid nende eeskuju järgima;

34. väljendab muret seoses keskkonnapoliitikaga, eelkõige seoses ebaseadusliku raide, põletamise ja sellest tuleneva suduga, mis avaldab märkimisväärset negatiivset mõju ka väljaspool ASEANi piiri; peab kahetsusväärseks, et ELi biokütusepoliitika aitab kaasa õlipalmikasvatuse kiirele laiendamisele, mille tagajärjeks on vaese maaelanikkonna omandi

võõrandamine ja/või nende inimeste ebasoodsatel tingimustel töölerakendamine õlipalmiistandustes; arvab seetõttu, et arenguabi kontekstis on äärmiselt tähtis toetada arengumaade vaese elanikkonna õigust maaressurssidele; soovitab teha suuremaid jõupingutusi keskkonna ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsmiseks, avaldab tunnustust ASEANi bioloogilise mitmekesisuse keskusele tehtud töö eest ja ootab tihedamat koostööd ELi ja ASEANi vahel kliimamuutuste leevendamise ja nendega kohanemise vallas;

35. palub tungivalt ASEANi liikmesriikidel jõuda kokkuleppele kooskõlastatud meetmetes, mida võetakse keskkonda laastavate tulekahjude ennetamiseks ja nende leviku piiramiseks; nõuab tungivalt, et Indoneesia ratifitseeriks 2002. aasta lepingu piirkonna tulekahjude tagajärjel suduna leviva saaste kohta;

36. rõhutab, et EL peaks ka tõhustama poliitilisi dialooge ja koostööd sellistes küsimustes nagu põhiõigused, sealhulgas etniliste ja usuliste vähemuste õigused, ning sõnavabaduse ja teabe vaba liikumise kaitsmisel ka sellistes ühistes mureküsimustes, mis on seotud õigusriigi ja julgeolekuga, nagu võitlus rahvusvahelise kuritegevuse, korruptsiooni, maksudest kõrvalehoidumise, rahapesu ning inim- ja narkokaubanduse vastu ning terrorismivastane võitlus, massihävitusrelvade leviku tõkestamine, desarmeerimine, meresõidu turvalisus ja küberjulgeolek;

37. peab murettekitavaks linnaarenguga seotud probleeme, mida ASEANi riikidel tuleb oma majanduskasvust tulenevalt lahendada ning mille hulka kuulub maalt linna suunduvate rändevoogude juhtimine, linnaplaneerimine ning taristute ja põhiteenuste pakkumine, meetmete võtmine slummide levimise takistamiseks ning vajadus kasutada puhtaid ja taastuvaid energiaallikaid, et vähendada saastatust; kutsub komisjoni üles tegema ASEANi riikidega koostööd, et töötada välja strateegiad nimetatud probleemide lahendamiseks;

38. soovitab toetada piirkondlikku majandusintegratsiooni, pidades eelkõige silmas kaupade, teenuste ja investeeringute vaba liikumist ning oskustööliste liikuvust, ning tõhustada edasist koostööd katastroofide ja kriiside ohjamise, julgeoleku, vaesuse vastu võitlemise ja rände küsimustes;

39. tuletab meelde, et oluline on toetada ka kasvavat erasektorit, tugevdades dialoogi Euroopa ja Aasia ettevõtjate vahel ning avaliku ja erasektori koostööd rahanduse, investeerimise, majanduse ja kaubanduse vallas, hõlmates ka Euroopa VKEde tegevuse rahvusvaheliseks muutmist ja nende turulepääsu, ning jätkuva ülemaailmse finantskriisi küsimuses; julgustab sellega seoses parimate tavade vahetamist ELi ja ASEANi vahel;

40. märgib, et mitme ASEANi liikme jaoks on tekstiilitoodete eksport ELi oluline valdkond, ning tuletab meelde, et GSP ja GSP+ andmine on seotud tööõiguse põhireeglite ning ILO ja muude põhiliste säästva arengu jaoks väga oluliste rahvusvaheliste konventsioonide rakendamisega;

41. kutsub ASEANi liikmesriikide juhte üles toetama ELi eesmärki osaleda pärast ELi ühinemist Kagu-Aasia sõprus- ja koostöölepinguga edaspidistel Ida-Aasia tippkohtumistel;

42. väljendab heameelt Birmas/Myanmaris ette võetud rahuprotsessi ja demokraatlike reformide üle, mis avavad ajaloolise võimaluse ELi ja ASEANi suhete märkimisväärseks parandamiseks; on siiski endiselt mures etniliste vähemuste olukorra pärast; palub eriti rohindžade olukorda silmas pidades, et Birma valitsus ja tema ASEANi naabrid teeksid kindlasti võimalikult suuri jõupingutusi nende elutingimuste ja kodanikuõiguste parandamiseks;

43. tunneb heameelt selle üle, et Kambodža ja Filipiinid on ratifitseerinud Rahvusvahelise Kriminaalkohtu põhimääruse, ja kutsub kõiki ASEANi liikmesriike sama tegema; kutsub kõiki ASEANi liikmesriike samuti üles järgima ülemaailmset surmanuhtluse kaotamise suundumust; julgustab ASEANi liikmesriike ratifitseerima ÜRO korruptsioonivastase konventsiooni ja seda rakendama;

44. kiidab Indoneesiat ja Filipiine tegusa osalemise eest avatud valitsuse partnerluses ja lubaduse eest edendada valitsuse avatust ja riiklikku lojaalsust; teeb ülejäänud ASEANi riikidele ettepaneku liituda avatud valitsuse partnerlusega ning töötada tihedas ja mõtestatud koostöös kodanikuühiskonna ja rohujuure tasandi organisatsioonidega välja omaenda tegevuskavad;

45. tunneb siiski muret selle pärast, et paljudes ASEANi riikides seavad maa hõivamise juhtumid, valitseva eliidiga seotud isikute karistamatus ja korruptsioon ohtu selles piirkonnas tehtud tohutud majanduslikud ja sotsiaalsed edusammud;

46. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa välisteenistusele, nõukogule ja komisjonile, ASEANi parlamentidevahelisele assambleele (AIPA), ASEANi sekretariaadile ning ASEANi liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.